

JÄRJESTÖYHTEISTYÖ JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

MS 5.12.2019

- fysioterapeutti
- kuntoutuksen esimies
- erikoissuunnittelija Järvenpään sosiaali- ja terveyspalveluissa
- Keusote, ulkoinen integraatio, erityisasiantuntija -
yhteistyö kuntien ja järjestöjen kanssa
- marjut.suo@keusote.fi

JÄRJESTÖT

Poliittinen
järjestö

Seura
kunnat

Kattojärjestö

Paikallisjärjestö

Klubitalot

Kumaja

Kulttuurijärjes
tö

Urheilu
järjestöt

Yhdistys
verkosto

Alueelli
nen
järjestö

Harrastejärjes
tö

Sosiaali- ja
terveysjärj
estö

Keusote

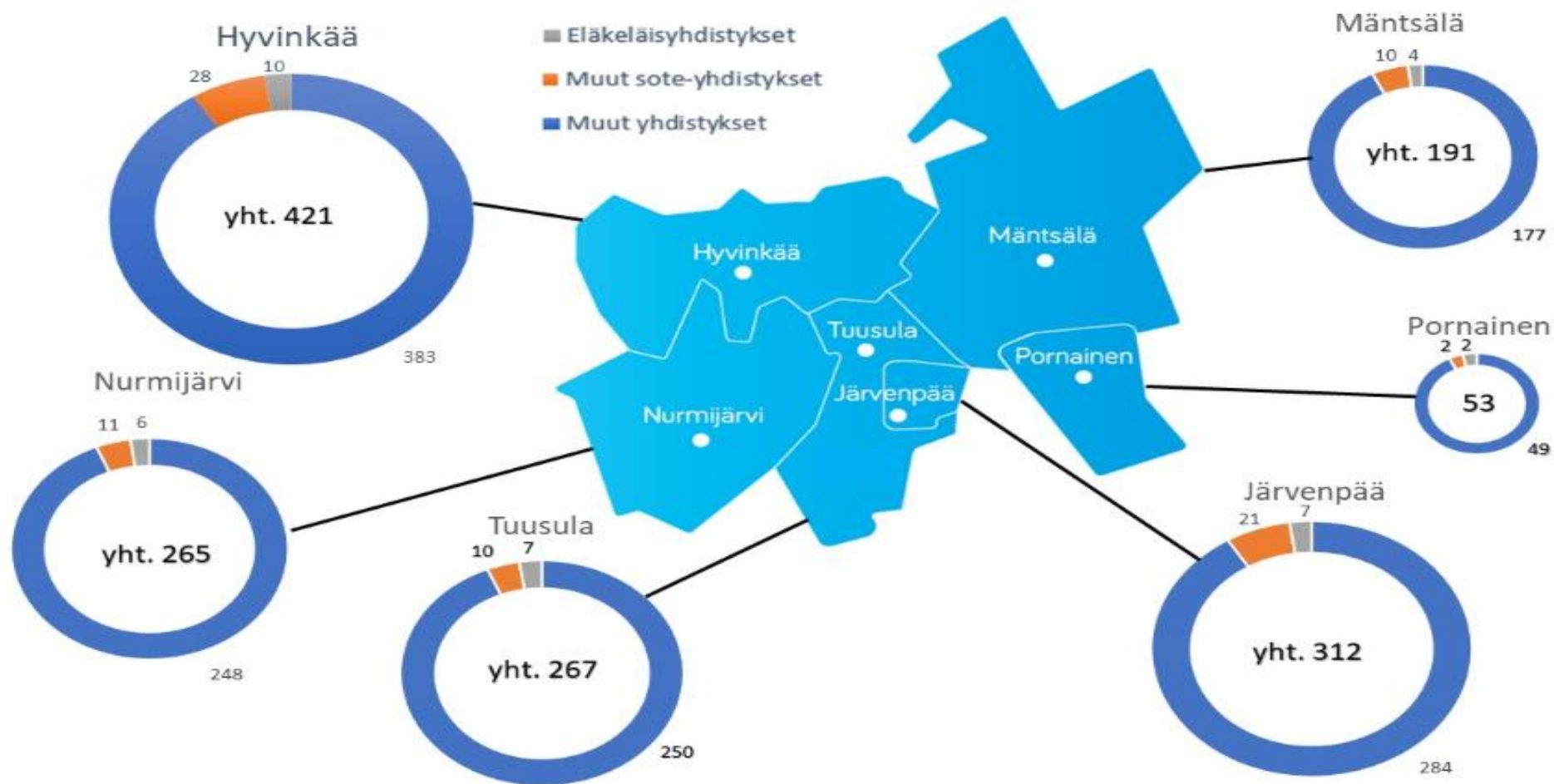
Soste

Nuorisojär
jestö

Hyvy

JÄRJESTÖKARTTA KESKI-UUDELLAMAALLA

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

MISTÄ ALOITTAAN?

- **Järjestötreffit**
- **Yhdistysverkoston hankkeiden**
 - Kumppanuudella soteen ja kuntiin 2017-2019 - päättymässä
- **Kumppanuusillat** 3 (mipä, vammaiset ja lape). **WhatsApp-ryhmät** pikaisille kysymyksille.
- **Vapaaehtoiskoulutus**

TÄNÄÄN

- **Voimavarana vapaaehtoinen** -päivä Järvenpäässä 5.12.19

JÄRVENPÄÄSSÄ 30.1.2020 KLO 14-18

Järvenpää-talo, Juhani Aho -sali, Hallintokatu 4, Järvenpää

HYVINVOINTIA

MEILLE

KAIKILLE

-kumppanuusilta

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

LIIKUNNAN LISÄÄMINEN

YKSINÄISYYDEN EHKÄISY

KESKI-UUDENMAAN ALUEELLINEN
YHTEISTYÖ: JÄRJESTÖT,
KEUSOTE, KUNNAT JA
SEURAKUNNAT YHDESSÄ

Järjestäjinä Keusote ja Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

TULOSSA

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

30.1.2020 Järvenpäätalossa

Hyvinvointia meille kaikille –
kumppanuustapahtuma

Mukana: järjestöt, seurakunnat,
yritys, kunnat ja Keusote

JÄRJESTÖTOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

- Palveluja, joita kunnat tai Keusote ei pysty tuottamaan
- Kohdentuvat palvelut
- Saavutettava ja matalan kynnyksen toiminta
- Lisää toimintakykyä, elämänhallinnan tunnetta ja koettua terveyttä
- Ehkäisee yksinäisyyttä
- Lisää osallisuutta
- Parantaa työhyvinvointia
- Tukee mielenterveyttä
- **Kumppanuudella terveyden edistämiseen liittyvä toiminta saadaan lähemmäs kuntalaisia**

MITÄ OLEN OPPINUT JÄRJESTÖTYÖSTÄ TÄNÄ VUONNA?

- Arvot määrittävät toimintaa
- Erilaisia vapaaehtoistoimia
- Joustavuutta ja ajanhermolla oloa
- Tehdään paljon jäsenten kanssa
- Tekevät jäsenten ja kuntalaisten hyväksi paljon
- Vapaaehtoiset eivät tuo itseään esille vaan he toimivat asia edellä

Kumppani

ILO

Ihmisläheisyys

Arvostus

Vapaaehtoisuus

Yhteisöllisyys

Tieto/taito

Yhdessä

Matala
kynnys

Nopea

Osallis
uus

Vertaistuki

Kokoa
va

Apu

Avoin

Toimintakyky

Kiitos

HYVINVOINNIN
JA TERVEYDEN
EDISTÄMINEN
SEKÄ
OSALLISUUS

KOETTU HYVINVOINTI,

HYVINVOINTISEMINAARIN ENNAKKOKYSELY 13.9.2019 – NYT OLLAAN YHDYSPINNALLA!

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

Liikunta

Kulttuuri

Terveys

Hyvä terveydenhoito ja toimivat
palvelut

Asuminen

Sujuva arki ja
mielekäs
tekeminen

Työ

Luonto

Terveellinen
ruokavalio

Turvallisuus

Koulujen toimivuus

Perhe ja läheiset

Toimiva liikenne

Osallisuus ja vaikuttamisen
mahdollisuudet, esim. Yhteisöt
ja yhdistystoiminta

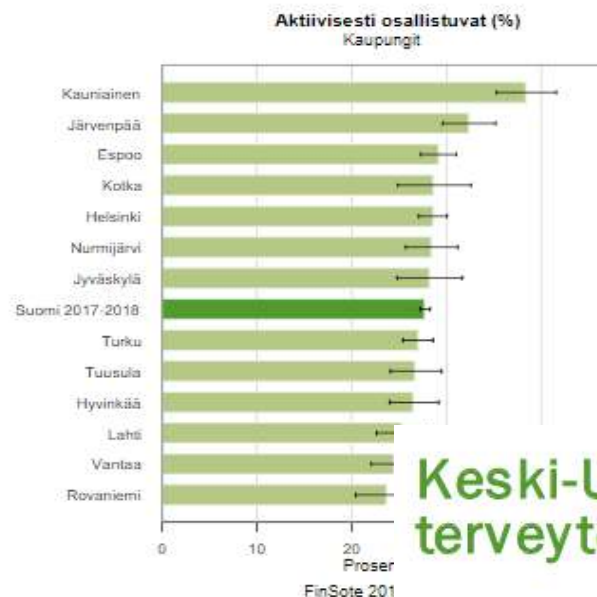
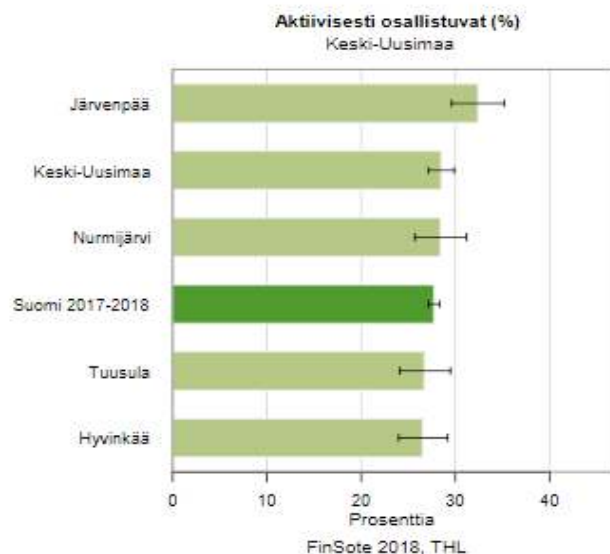
Riittävä elintaso

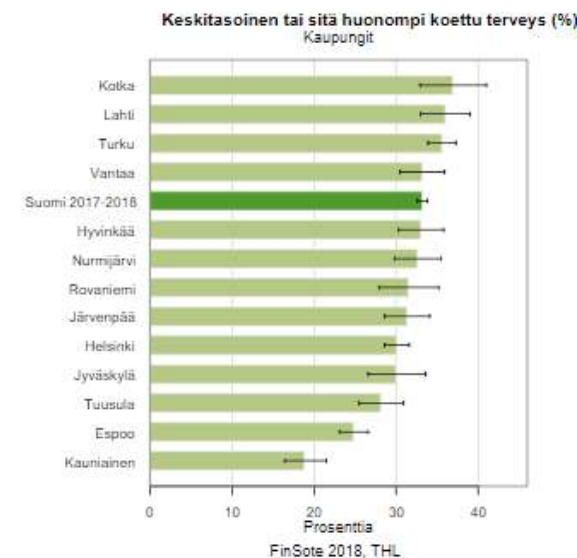
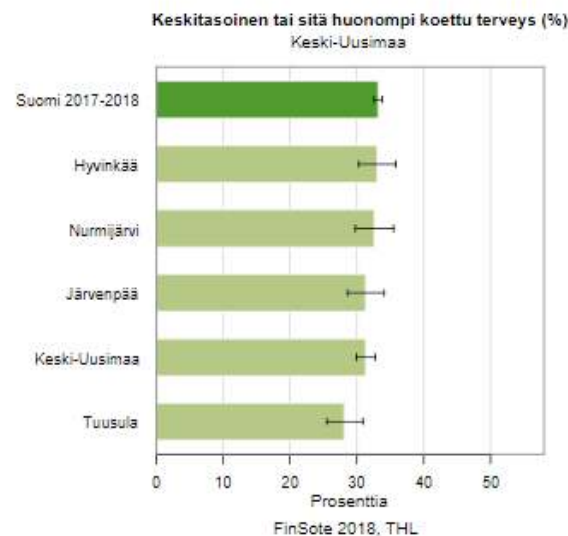
KESKIUUSMAALAISTEN HYVINVOINTI – VERTAILU KOKO MAAN TULOSSIIN

- Myönteistä
 - Hyvä elämänlaatu
 - Sairastavuus vähäisempää kuin koko maassa
 - Lääkäripalvelujen saatavuus parempi kuin koko maassa keskimäärin
- Haasteita
 - Keski-Uudenmaan kuntien välillä selkeitä eroja, esim. toimeentulon niukkuudessa
 - Lihavuuden kehitystä tulee seurata
 - Työkyvyn tukemiseen tulisi kiinnittää huomiota

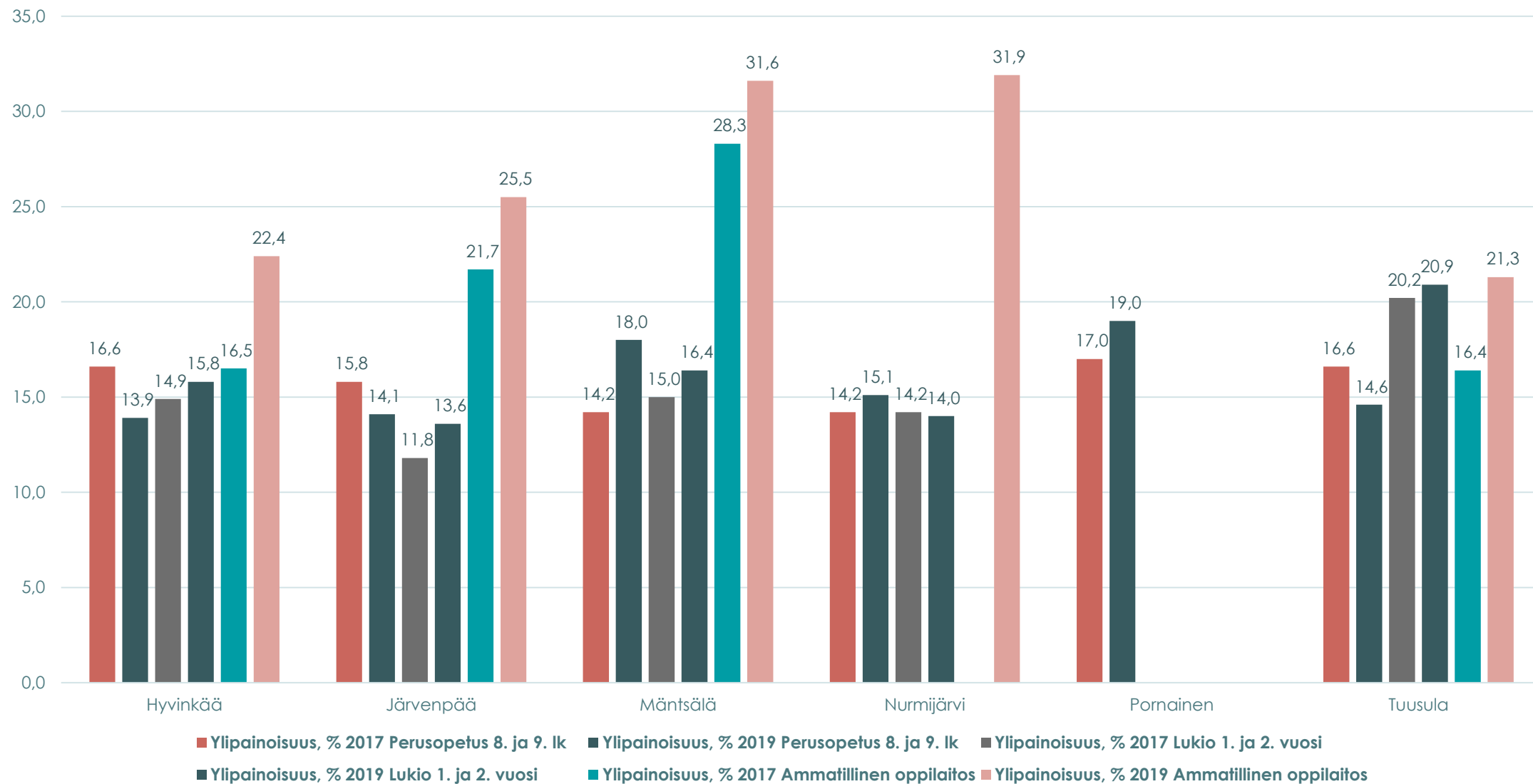
Joka neljäs osallistuu aktiivisesti järjestötoimintaan

Keski-Uudellamaalla joka kolmas kokee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi

YLIPAINOISUUS

KANSANTERVEYDEN KEHITTYMINEN 1992 – 2016 KEUSOTEN ALUEELLA, VERRATTUNA KOKO MAAHAN

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

- Keski-Uudenmaan (laajempi alue, ml Porvoo, Sipoo, Vihti, Vantaa, Karkkila ja Lohja) alueella PYLL -arvot ovat hyviä ja vähintään maamme keskitasoa ja kehitys on pääsääntöisesti hyvä.
- Hyvinkää: Kehittynyt hyvään suuntaan, ja kehitys hieman nopeampaa
- Järvenpää: Kehittynyt hyvään suuntaan ja koko maan tasolla
- Mäntsälä: Kehittynyt erittäin hyvään suuntaan ja muutos on hieman nopeampaa
- Nurmijärvi: Kehitys hidastunut
- Pornainen: Kehitys ei ole jatkunut samalla tavalla
- Tuusula: Kehittynyt hyvään suuntaan ja muutos on suhteellisesti hieman nopeampaa

NOSTOJA KEUSOTEN ALUEELTA

- Merkittäviä kuolinsyitä (ennenaikaisesti menetetyille elinvuosille)
 - Syöpätaudit; keuhkosyöpä (tupakka)
 - Rintasyöpä
 - Muut pahanlaatuiset kasvaimet
 - Alkoholi, nousussa!
 - Itsemurhat, nousussa!
 - Lastensuojelulliset ja mielenterveyteen liittyvät ongelmat, väkivalta ja tapaturmat
 - Alkoholi syövän ja muiden somaattisten vaivojen aiheuttajana
 - Ylipaino, sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes!
 - Erityishuomio; aivohalvausten ehkäisy ja hoito, erityisesti naiset

KEUSOTEN ALUEEN HYVINVOINTIKORTTI 2018

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

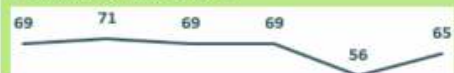
Keski-**SOTE**
Uudenmaan

HUOLTOSUHDE THL, Uusimaa 51,5 koko maa 60,8

Hyvinkää Järvenpää Mäntsälä Nurmijärvi Pornainen Tuusula

TERVEYDENEDISTÄMISAKTIIVISUUS THL,
Uusimaa 73, koko maa 70

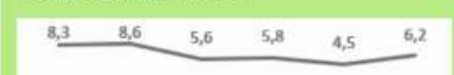
Hyvinkää Järvenpää Mäntsälä Nurmijärvi Pornainen Tuusula

LAPSIPERHEET, % perheistä THL
Uusimaa 41,8, koko maa 38,3

Hyvinkää Järvenpää Mäntsälä Nurmijärvi Pornainen Tuusula

TYÖTTÖMÄT, % työvoimasta THL,
Uusimaa 8,7, koko maa 9,7

Hyvinkää Järvenpää Mäntsälä Nurmijärvi Pornainen Tuusula

**PITKÄAIKAIS- JA NUORISOTYÖTTÖMÄT, %
TYÖVOIMASTA (2018)**

LAPSET JA NUORET

VÄHENTYNYT

Alkoholin käyttö
xxxxxxxxxx

Nuuskan käyttö
Ylipaino

LISÄÄNTYNYT

TYÖIKÄISET

VÄHENTYNYT

Työttömien määrä
xxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx

LISÄÄNTYNYT

IKÄIHMISET

VÄHENTYNYT

xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx

LISÄÄNTYNYT

MENETETYT ELINVUODET (PYLL 2017)
0-80 v / 100 000 hlö

Keusoten alueen hyvinvointikortti kertoo eri indikaattorein alueen hyvinvoinnin tilan. Hyvinvointikortin avulla myös kunnat voivat koota hyvinvointia kuvaavat indikaattorit oman kuntansa käyttöön.

TERVEYDENHUOLTOLAKI §36

TERVEYDEN, TOIMINTAKYVYN JA SOSIAALISEN TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN ALUEELLISESTI

- Kuntayhtymän on tarjottava asiantuntemusta ja tukea kunnille järjestämällä koulutusta
- Kokoamalla hyvinvointi- ja terveysseurantatietoja
- Levittämällä kuntien käyttöön sairauksien ja ongelmien ehkäisyn näyttöön perustuvia toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä.
- Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen alueelliset strategiat ja suunnitelmat on valmisteltava yhteistyössä kuntien kanssa ottaen huomioon kunnan eri toimialojen toiminta.

KEUSOTEN STRATEGIA 2020-2025

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

- Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on yksi Keusoten strategiaa toteuttavista asiakirjoista
- Strategian painopisteet:
 1. Jokainen on tärkeä
 1. Hyvinvoiva ihminen → Keusoten alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025
 2. Ytimessä asiakaskokemus → Keusoten osallisuusohjelma 2020-2025
 2. Elinvoimainen uudistuminen
 3. Voittava joukkue
 4. Haluttu kumppani
- Hyvinvointisuunnitelma raportointi strategian raportoinnin yhteydessä vuosittain. Ensimmäinen laaja hyvinvointikertomus tehdään v. 2022.

ALUEELLINEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

- kokoaa alueen kuntien vahvuudet ja huolensaiheet
- kuvaa alueellisia ja väestöryhmittäisiä eroja hyvinvoinnissa ja terveydessä
- kuvaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita alueella
- asettaa ja kohdentaa tavoitteita, resursseja ja alueellista toimintaa → **alueellinen hyvinvointisuunnitelma**
- välittää tietoa valtionhallintoon
- Keusoten valtuusto hyväksyy, raportointi vuosittain hyvinvointikertomuksen kautta ja samalla päivittyy suunnitelma
- valmistelusta vastaa Keski-Uudenmaan Sote kuntayhtymä ja tehdään yhteistyössä kuntien kanssa

- Kuulluksi, arvostetuksi ja ymmärretyksi tulemista, sekä halua ja mahdollisuutta päättää ja vaikuttaa omissa ja yhteisissä asioissa
- Osallisuuden vahvistaminen tukee asiakaslähtöisten ja laadukkaiden sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamista ja niiden jatkuvaa parantamista
- Osallisuutta lisätään rakentamalla kuulemista, kohtaamista ja vaikuttamista mahdollisuuksia organisaation eri tasoilla
- Vahvistaa ymmärrystä siitä, mikä palvelussa tuottaa asiakkaalle arvoa

HYTE-
ORGANISOI
TUMINEN
KEUSOTEN
ALUEELLA

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN ON YHTEINEN TEHTÄVÄ

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN - POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA

- Päätösten hyvinvointi- ja terveysvaikutukset arvioidaan kattavasti.
- Edistetään hyvinvointitaloutta investoimalla toimiin, joilla tuetaan hyvinvointia ja terveyttä sekä vähennetään eri palveluiden tarvetta.
- Parannetaan ihmisen mahdollisuuksia tehdä hyvinvointia tukevia valintoja.
- Lisätään matalan kynnyksen elintapaohjausta ja ennaltaehkäiseviä toimia.
- Vähennetään riippuvuuksia.
- Vahvistetaan sote-järjestöjen toiminnan edellytyksiä.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN RAKENNE KEUSOTEN ALUEELLA

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä

Kuntajohtajien
neuvottelukunta

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä
-tavoitteellinen yhteistyö asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi

Keski-Uudenmaan
SoTe-
järjestämissuunnitelma
2018-2022

Pj. KKÖ ja kuntien
hyte-vastaavat

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus

Keusote hyte-
ryöryhmä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulosalueilla ja -yksiköissä

Ikäihmisten palvelut

Kotona
asumista
tukavat
palvelut

Ympäri-
vuorokautiset
palvelut

Vammaisten palvelut

Vammais-
palvelut

Kehitys-
vammaisten
palvelut

Terveyspalvelut ja sairaanhoito

Keskittetyt
palvelut

Avopalvelut

Ympäriyö- ja
kotona asumista
tukavat läpikäyt. palvelut

Aikuisten mielenterveys, päihde-
ja sosiaalipalvelut

Aikuisen
sosiaalipalvelut
ja työhön
kuntoutus

Päihde- ja
mielenterveys
palvelut

Lisä- ja perhepalvelut

Perhe- ja
kuntoutus
palvelut

Lisä- ja perhe-
palvelut
palvelut

Lisä- ja perhe-
palvelut
palvelut

KEUSOTEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN TAVOITTEET

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

	Sähköisen omahoidon ja itseasioinnin lisääminen
	Kansansairauksien ennaltaehkäisy
	Hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen
	Osallisuuden lisääminen

- Konkreettisten toimenpiteiden kohdentaminen erityisesti riskiryhmiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa

TAVOITE: KANSANSAIRAUKSIEN ENNALTAEHKÄISY & HYVINVOINTI- JA TERVEYSEROJEN KAVENTAMINEN

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuut	Aikataulu	Tila	
					Ei aloitettu
					Kesken
Liikunta lisääntyy liikkumattomien ja vähän liikkuvien keskuudessa	Liikuntaneuvonnan yhdyspintojen tunnistaminen ja prosessien kehittäminen Keusoten ja kuntien kesken	Keusote Kunnat Yhdistykset / järjestöt	Aloitukset keväällä 2019		
	Ilmiötyöpajat	Keusote Kunnat Yhdistykset / järjestöt	Tammikuu 30.1.2020, Ilmiötyöpaja I, Järvenpää		
Ylipainoisten ja lihavien määrä vähenee	Esim. Tehostetun lasten ylipainon hoidon vaikutukset ja kustannukset	HUS/Hyvinkää, Keusote, Liikuntapalvelut (Hyvinkää), You Move-yritys	Aloitukset 2019		
	Elintapa- ja liikkumisneuvonnan toimenpiteiden kohdentaminen riskiryhmiin kuuluviin	Keusote Kunnat Yhdistykset / järjestöt			

JÄRJESTÖT MUKANA TERVEYTTÄ EDISTÄMÄSSÄ

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN TAVOITTEET KEUSOTESSA JA JÄRJESTÖYHTEISTYÖN PANOS NIISSÄ

Tavoite	Työkalu	Kuka	Aikataulu
Sähköisen omahoidon ja itseasioinnin lisääminen	Kumppanuuspöydät	Asiakkaat, järjestöt, asiakasohjaajat	1-2 x vuosi
Kansansairauksien ennaltaehkäisy SEKÄ Hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen	1) Palvelutarjotin 2) Kumppanuusillat 3) Eri projektit	1) Asiakasohjaajat ja järjestöt 2) <u>Keusote</u> , kunnat, järjestöt 3) <u>Keusoten</u> ja kuntien vastinparit järjestöille + järjestöt PYLL-indikaattorien perusteella kohdennetussa alueellisessa yhteistyössä	1) jatkuva, järjestöjen olennainen panos tarjottimen sisällölle 2020 2) Joitain kertoja/a 3) 2-4 vuotta riippuen toiminta-muodosta
Osallisuuden lisääminen	Kumppanuusillat ja kumppanuuspöydät	Asiakkaat, järjestöt, <u>Keusote</u> , kunnat	Joitain kertoja/a

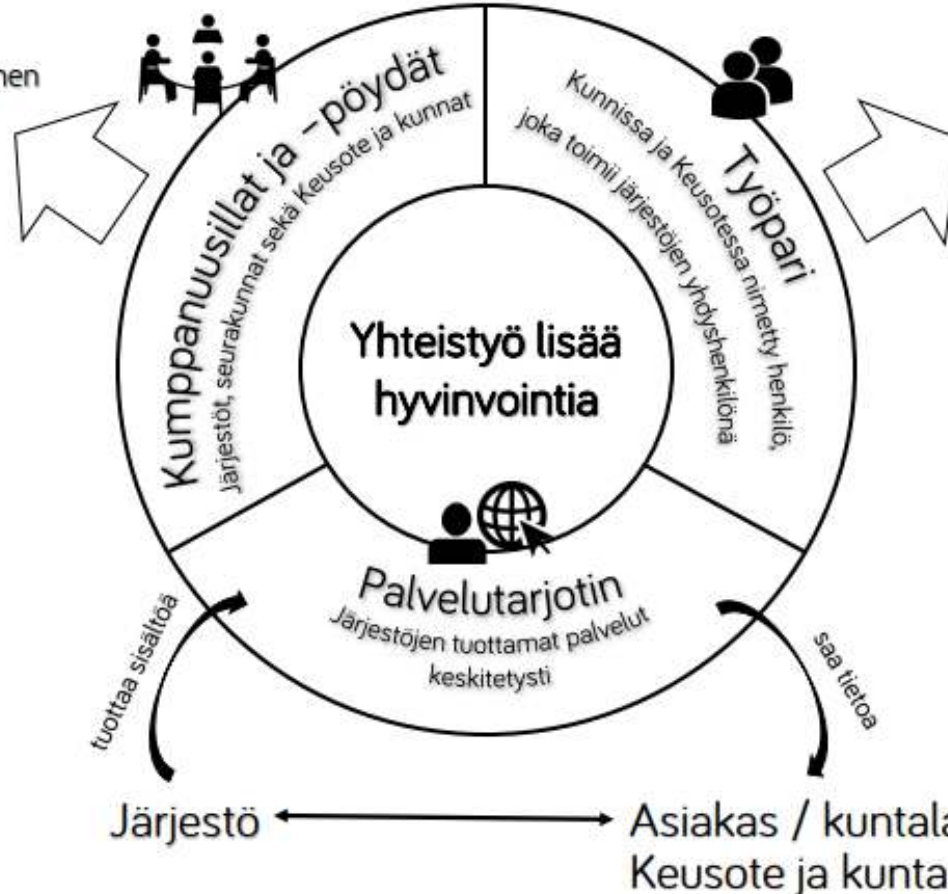
JÄRJESTÖT ELI KUNTALAISET NÄKYVIKSI

Kumppanuuden osa-alueet

Palvelulupaus: "Saan laadukasta palvelua tarpeideni mukaisesti."

Yhdessä:

- Verkostoituminen
- Kehittäminen
- Tuottaminen
- Kuuleminen
- Arviointi

- Monisuuntaista tiedonvälitystä
- Tapahtumien, koulutusten ja muun toiminnan suunnittelu ja työstäminen yhdessä

KIITOS!